

PAUL GRAINDOR (1877-1938)

1911

Graindor, Paul, Simon, Eugène, Victor, werd geboren te Luik op 8 juli 1877 en overleed te Brussel op 8 februari 1938.

Aan het College St. Servais van deze stad deed hij zijn middelbare studiën en in 1898 promoveerde hij tot doctor in de letteren en wijsbegeerte, groep klassieke filologie, aan de Rijksuniversiteit te Luik.

Tot laureaat van de reisbeurzenwedstrijd uitgeroepen in 1900, studeerde hij te

Parijs aan de Sorbonne, de Ecole des Hautes Etudes en het Collège de France, verder te Munchen, Florence, Rome en Constantinopel. Van 1900 tot 1905 was hij leerling van de Ecole française d'Athènes en hield zich in deze hoedanigheid bezig met opgravingen op het eiland Tenos.

Nadat hij gedurende korte tijd het ambt van leraar had waargenomen aan het Koninklijk Atheneum te Brussel, werd hij bij K. B. van 1 juni 1911 tot docent aan de Rijksuniversiteit te Gent benoemd en tot gewoon hoogleraar bij K. B. van 31 augustus 1919. Hij doceerde er de „Romeinse instellingen” in de faculteit der wijsbegeerte en letteren en de „klassieke kunstgeschiedenis en oudheidkunde” aan het Hoger Kunsthistorisch Instituut. In 1927 werd hij op zijn verzoek in beschikbaarheid gesteld teneinde een

leerstoel aan de Universiteit te Kaïro te kunnen aanvaarden die de Egyptische regering hem had aangeboden. Zo werd hij, krachtens het K. B. van 5 april 1930, van zijn onderwijs aan de Rijksuniversiteit te Gent op het einde van het academisch jaar 1932-1933 ontlast, met behoud van de titel en de rechten van gewoon hoogleraar.

P. Graindor was Officier in de Leopoldsorde en in de Kroonorde, drager der eeuwfeestmedalje, kommandeur in de Orde van Roemenië en houder van de eretekens van de Orde van de Nijl en van de Orde van de Redder en de Phenix van Griekenland.

P. Graindor heeft zich vooral toegelegd op de Griekse epigrafie en archeologie en in dit verband zijn zijn publikaties dan ook bijzonder talrijk. Al deze geschriften

munten uit door een grondige kennis van de behandelde stof en werden door de internationale kritiek gunstig onthaald. Doch ook een historicus, voor wie epigrafie en archeologie slechts hulpbronnen zijn, is P. Graindor geweest. Hij hield ervan te zeggen dat hij in het onmetelijk veld der oude geschiedenis een klein stukje grond had uitgekozen en hiermee bedoelde hij de geschiedenis van Athene onder de Romeinse overheersing. Ook gedurende zijn verblijf in Egypte ging zijn belangstelling voor dit land uit naar de Romeinse keizertijd.

Aldus ligt de grote betekenis van Graindor's werk hierin dat hij aan Egypte en Athene, die elk te hunner tijd de geschiedenis der mensheid hadden bepaald, zijn grondige aandacht wijdde, ook voor de periode waarin het Romeinse rijk op zijn beurt de beschaving van Europa en het Nabije Oosten leidde. Dit moge dan vooral gelden voor Athene.

Bij deze keuze zat bij Graindor allerminst een vleugje romantisme tegenover een „vergane glorie” voor. Hij zelf schreef desbetreffend in de inleiding van zijn in 1921 verschenen *Chronologie des archontes athéniens sous l'Empire*: „On n'oubliera pas que cette histoire (d'Athènes), un peu négligée, est mieux que celle d'une cité déchue de son ancienne splendeur et réduite à la condition d'une ville de province. — Athènes est devenue la capitale intellectuelle de l'Empire. (...) — La vieillesse d'Athènes n'est donc point une décrépitude; c'est la vieillesse, encore verte, d'une cité qui, dans la mesure de ses forces, continue à transmettre aux générations suivantes l'éclat de sa grandeur passée et qui défend, contre le christianisme de plus en plus envahissant, les idées philosophiques et religieuses qui furent celles de sa jeunesse”.

Zo hij in een later werk de figuur van Herodes Atticus belichtte, gold zijn belangstelling opnieuw niet vooreerst de eenmalige verschijning van een persoon, maar zoals hij zegde „l'homme en qui se résume en grande partie l'histoire d'Athènes au IIe siècle de notre ère”.

Zijn *opus maius* blijft echter de geschiedenis van Athene onder de Romeinse keizers tot en met Hadrianus. De auteur zelf vermeed hierbij, angstvallig en bescheiden, in de titel te gewagen over een „histoire”: om deze term te wettigen leken hem de voorhanden antieke gegevens en de moderne voorstudies naar aantal en inhoud ontoereikend. Zijn verdienste was echter dat hij voor deze geschiedschrijving de kostbare en tot dusver vaak onbenutte epigrafische teksten bijeen zamelde en verwerkte, meestal na onderzoek op de steen zelf, en aldus een leemte aanvulde zowel in de analyse als in de synthese der historische bronnen betreffende Athene's nabloei.

De ernstige historiografie van Athene onder het Romeinse keizerrijk begint met Paul Graindor. In hem huldigt de Belgische school der klassieke filologie dan ook een van haar meest vooraanstaande figuren.

P. LAMBRECHTS

PUBLIKATIES VAN PAUL GRAINDOR

IN BOEKVORM

- Histoire de l'île de Skyros jusqu'en 1538.* Liège, 1906.
Chronologie des archontes athéniens sous l'empire. Bruxelles, 1921.
Marbres et textes antiques d'époque impériale. Gand, 1922.
Album d'inscriptions antiques d'époque impériale (texte et planches). Gand, Paris, 1924.
Athènes sous Auguste. Recueil de travaux publiés par la Faculté des Lettres de l'université d'Égypte, fasc. 1. Le Caire, 1927.
Un milliardaire antique, Hérode Atticus et sa famille. Le Caire, 1930.
Delphes et son oracle, Rec. trav. Fac. Lett. univ. Eg. Le Caire, 1930.
La guerre d'Alexandrie. Ibid. Le Caire, 1931.
Athènes de Tibère à Trajan. Le Caire, 1931.
Athènes sous Hadrien. Le Caire, 1934.
Bustes et statues-portraits d'Égypte romaine. Rec. trav. Fac. Lett. univ. Eg. Le Caire, 1937.
Terres cuites de l'Égypte gréco-romaine. Fac. wijsb. en lett. U. G. Anvers, 1939.

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

- Notes critiques sur l'épithaphios d'Hypéride.* Revue de l'Instruction publique, 1898.
Un passage de Théophraste. Ibid., 1899.
Cicero, De Domo. RPh, 1902-1903.
Décret d'Ios. BCH, 1903.
Fouilles d'Ios. BCH, 1903.
Inscriptions de Céos. MB, 1903.
L'inscription du C. I. G. 2670. MB, 1903.
Mines anciennes en Grèce. MB, 1903.
Notes épigraphiques. MB, 1903.
Un lécythe à scène dionysiaque. MB, 1905.
Le bas-relief de Tralles. MB, 1905.
Vases archaïques à relief de Ténos. RA, 1905.
Portefaix sur un vase d'époque hellénistique. REA, 1905.
Fouilles de Karthaia. BCH, 1905-1906.
Décrets de Ténos pour le médecin Apollonios de Milet. MB, 1906.
Notes sur quelques passages de Théophraste. Revue de l'Instruction publique, 1906.
L'Athéna au pilier. Ibid., 1906.
Les fouilles de Ténos en 1905. MB, 1907.
Inscriptions des Cyclades. MB, 1907.
Mélanges d'épigraphie et d'archéologie. MB, 1908.
Inscriptions des Cyclades. MB, 1908.
Dédicaces d'archontes et listes de magistrats à Ténos. MB, 1908.
Medewerking aan Inscriptiones Graecae XII, fasc. 5, pars 2, 1909.
Fouilles et recherches à Ténos en 1909. MB, 1910.
Akontios et Kydippè, nouveau fragment de Callimaque. MB, 1911.
Remarques sur une inscription de Théanguéla. MB, 1911.
Listes d'archontes éponymes téniens. MB, 1911.
Un épisode de la vie d'Hérode Atticus. MB, 1912.
Le Moyen Age (Cours d'art). Bruxelles, 1913.
L'entrée de l'Acropole sous l'empire. BCH, 1914.
Kykladika. MB, 1914.
Inscriptions attiques d'époque impériale. BCH, 1914.

A propos d'une inscription de Ténos. BCH, 1914.
Tête de nègre du Musée de Berlin. BCH, 1915.
Les cosmètes du Musée d'Athènes. BCH, 1915.
Les cosmètes du Musée d'Athènes, note additionnelle. BCH, 1916.
Inscriptions grecques, Athènes, Mégare, Ténos. RA, 1917.
Etudes épigraphiques sur Athènes à l'époque impériale. REG, XXXI.
Stèle funéraire archaïque de Ténos. REA, 1918.
Kykladika. MB, 1921.
Etude sur l'éphébie attique sous l'empire. MB, 1922.
Auguste et Athènes. RPh, 1922.
Inscription de Mégare. RBPh, 1922.
Une stèle funéraire béotienne. MB, 1922.
Notes épigraphiques. RBPh, 1922.
Etudes sur Athènes sous Auguste. MB, 1923.
Etudes sur Athènes sous Auguste; Tite-Live à Athènes. MB, 1923.
Liste d'éphèbes athéniens de 128-127. RBPh, 1924.
L'architecte Kallikratès et le mur est de l'Acropole. RA, 1924.
Portrait de fillette du Musée d'Athènes. RA, 1924.
Buste du Musée d'Athènes. Byz, 1924.
Etude sur Athènes sous Auguste. MB, 1924.
Lecture d'une inscription grecque du British Museum. RBPh, 1925.
Ravenne et Skyros. Byz, 1926.
Inscription de Ténos. RBPh, 1926.
Le plus ancien exemple de rachat du plan octogonal. Byz, 1926.
Constantin et le diadoque Nicagoras. Byz, 1926.
Inscriptions attiques d'époque romaine. BCH, 1927.
Antonin le Pieux et Athènes. RBPh, 1927.
La date de la bataille du Nil (Mélanges P. Thomas). Bruges, 1930.
A propos de la dédicace de Médamoud. BIAO, 1931.
Alexandrie, recherches sur la tombe d'Alexandre. CE, 1935.
Parthénon et corés. RA, 1938.
Le nom de l'Université d'Athènes sous l'empire. RBPh, 1938.
Coroneia de Phthiotide et Philippe V de Macédoine. RBPh, 1939.